

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Tertiam, & Quartam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Illegitimæ Successionis filiorum in Ecclesijs Paternis. Iuxtrà
dispositionem Concil. Trid. sess. 25. Can. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98599](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98599)

tori tempore infirmitatis, ex qua infirmitate mortua fuerat non valuisse in præiudicium Monasterij, & Abbatissæ successitricis in dicto monasterio, & consequenter fuit iudicatum, non obstante dicta quietatione præfatam procuratorem debere dare rationem, & reliqua restituere.

Tum quia quietatio habetur pro suspecta ob præiudicium successoris, ex text. in ca. de his, de sepultur., vbi actus factus in morte non præiudicat alteri de cuius præiudicio tractatur, & ideo confessio debiti facta in morte non nocet hæredi, vbi non est iurata Authent. qui obtinet C. de probat., licet secus, vbi esset facta in vita, quia tunc noceret successor i. generaliter C. de non numeratæ pecuniæ.

Tum etiam, quia secundum Federic. de Sen. consil. 142. confessio non potest nocere successor abque auctoritate superioris, nisi probetur veritas.

Tum tandem, quia secundum Paul. de Castro in consil. 1. confessio gratuita Abbatis non valet in præiudicium monasterij tanquam ambitiosa, sequitur Panorm. in c. fin. de præsumpt. vbi extra iudicium confessio Prælati minimè obest, & nocet Ecclesiæ.

P R A X I S I L L E G I T I M Æ Successionis filiorum in Ecclesijs Paternis.

Iuxta dispositionem Concil. Trid. sess. 25. Can. 14.

R E S O L V T. CCCLXXI.

1 Dispositio Concilij circa successionem illegitimarum in Ecclesijs paternis reportatur.

Quid in hoc disponat Sac. Concil. Trident.

Circa materiam illegitimæ successionis filiorum in Ecclesijs paternis, Sacrum Concilium Tridentinum sessione 25. cap. 14. his vitur verbis, videlicet.

Vt paternæ incontinentiæ memoria à locis Deo consecratis, quos maxime puritas, sanctitasque decet longissime arceatur, non liceat filiis Clericorum, qui non ex legitimo nati sunt matrimonio in Ecclesijs, vbi eorum Patres beneficium aliquod Ecclesiasticum habent, aut habuerunt, quodcumque etiam dissimile beneficium obtinere, nec in dictis Ecclesijs quoque modo ministrare, nec pensiones super fructibus beneficiorumque parentes eorum obtinent, vel aliàs obtinuerunt, habere, quod si in presenti pater, & filius in eadem Ecclesia beneficia obtinere reperiantur, cogatur filius suum beneficium resignare, aut cum alio permutare Ecclesiam intra trium mensium spatium, aliàs ipso iure eo priuatus existat, & super iis quæcumque dispensatio surreptitia censatur; ad hæc reciproca resignationes, si quæ post hæc à parentibus Clericis in fauorem filiorum fierent, vt alter alterius beneficium consequatur in fraudem huius Decreti, & Canonicarum sanctionum factæ omnino censeatur, nec collationes sequenti vigore huiusmodi resignationum, seu aliarum quarumcumque quæ in fraudem factæ fuerint ipsis Clericorum filijs suffragentur.

R E S O L V T. CCCLXXII.

1 Filius non potest canere in Ecclesia, in qua pater habuit, vel habet beneficium, & hoc si ratione mercedis ageretur, num. 2.

An filius illegitimus possit tanquam simplex Musicus canere in Ecclesia, vbi pater obtinet beneficia.

Si pater habuit, vel habet beneficium in aliqua Ecclesia, eius filius illegitimus non potest in ea canere tanquam musicus simplex, ita Nauar. consil. 1. de cō-
Aloys. Ricc. Prax. Pars IV.

stit. q. 17. Sayr. decis. 1. de constit. Gratian. tom. 2. cap. 397. n. 26. & seq. Garzia de beneficiis, p. 7. c. 3. num. 68. Barbof. de offic. Episcop. allegat. 65. n. 20. nam in Concilio dicitur illegitimi in dictis Ecclesijs quoquo modo ministrare, & canere in Ecclesia est ministrare eandem ob causam si filius illegitimus iret processionaliter ad aliquam Ecclesiam, in qua eius pater esset beneficiatus, quamuis filius esset Cappellanus alterius Ecclesiæ, filius non potest celebrare, vel ministrare in illa Ecclesia, in qua pater habet beneficium.

Hoc autem Decretum Concilij intelligitur, quando filius in Ecclesia paternæ ministraret ex officio, vel ratione mercedis, secus vero si ibi celebraret, vel ministraret ex deuotione, vel ex propria voluntate, ita Roder. in summa, tom. 1. c. 247. nu. 1. Campanil. in diuersor. rubr. 11. c. 13. n. 67. Garzia loc. cit. n. 73. Armendariz. n. 33. & Barbof. nu. 24. & vbi ita est receptum, quauis Nauar. dicta quæst. 17. n. 46. negat id posse facere, quia inquit, licet non videatur tam ministrare Ecclesiæ, quam suæ deuotioni consulere, negari tamen non potest eum ministrare aliquo modo in illa Ecclesia in altaris ministerio, & conlat rationem fugandi memoriam incontinentiæ paternæ attingere aliqua ex parte celebrationem illam priuatā, & sententiā hanc sequitur, & tenet Salzedo in praxi crimin. cap. 48. lit. A. sed prior opinio cum in praxi sit recepta tuta conscientia potest amplecti.

R E S O L V T. CCCLXXIII.

1 Titulus attenditur in beneficialibus.

2 Titulum habens, dicitur habere beneficium.

3 Filius potest retinere beneficium, de quo pater non ceperat possessionem.

An illegitimus possit obtinere beneficium in Ecclesia, vbi eius pater obtinuit beneficium, sed non ceperat possessionem.

Ratio dubitandi est, quia in beneficialibus non attenditur principaliter possessio, sed titulus c. ex frequentibus de institutio. & in cap. beneficium lib. 6. Boerius dec. 24. num. 8. & facit, quod tradit Card. in Clem. vt ij qui §. illi vero n. 10. & 11. de arate, & qualitate, & is verè dicitur habere beneficium, vt dicit Garzia de benef. c. 2. 3. p. n. 92. vnde Paris. de resignatione beneficiorum lib. 7. q. 7. n. 47. ait, fuisse resolutum in sacra Congregatione Concilij, die 16. Jul. 1587.

Cæterum contrarium est firmadum, vt si pater fuit prouisus de beneficio in aliqua Ecclesia, cuius tamen beneficii possessionem nec per se, nec per suum procuratorem est adeptus, vigore huius decreti Concilij non prohibetur filius obtinere beneficium in ea Ecclesia, ita Garzia de benef. p. 7. c. 3. n. 56. in 2. & 3. declar. Campanil. in diuersor. iur. canon. rubr. 11. c. 13. nu. 67. Armendariz. in additio. ad recopilat. legum. Nauarræ lib. 2. tit. 19. l. 1. de filiis præbyster. nu. 20. & 44. nam Concilium ita decreuit ad arcendam memoriā paternæ incontinentiæ, & ne inducatur successio in beneficiis, quæ duo cessant, quando patri est quidem collatum beneficium, cuius tamen possessionem non comparauit, si verò eius possessionem habuit, sed sine canonico titulo, vel non pacificè, tunc filius in eadem Ecclesia beneficium habere non potest, nam verba Concilij verificatur in eo, qui verè habuerit beneficiū, quamuis absque legitimo titulo, vt per Nouarium in secundo opusculo noui iuris Pontificij, titulo de illegitim.

R E S O L V T. CCCLXXIV.

1 Filius retinet beneficium in Ecclesia, in qua pater fuit Cappellanus amovibilis.

Nn 2 2 Cappella-

2 Cappellania non dicitur beneficium.

Illegitimus an possit obtinere beneficium in Ecclesia, ubi pater fuit Cappellanus amouibilis.

1 SI pater ministravit in aliqua Ecclesia tanquam Cappellanus amouibilis sine titulo beneficii, tunc filius eius illegitimus potest in eadem Ecclesia ministrare, & habere beneficium, Gratian. tom. 2. discipulat. c. 397. num. 24. & seq. Grazia in tract. de benefic. par. 7. c. 3. n. 72. & alij communiter affirmantes, iuxta hanc sententiam fuisse decisum, & determinatum per sacram Congregationem Concilij Eminentissimorum Cardinalium.

Et ratio præfata opinionis datur, nam Concilium solum loquitur in casu quo pater habet, vel habuit beneficium, at qui servit alicui Ecclesie, vel in ea ministrat non propterea dicitur habere in ea beneficium, quæ ratio, idem probat si pater, & filius velint celebrare in eadem Ecclesia, in qua neuter habet beneficium.

2 Certumque est, Cappellania non esse beneficium, & ideo videmus non comprehendi sub Regula octava Cancellariae de mensibus, & alternatua, ut latè probat Gonzal. in coment. ad eandem Regul. Cancell. gloss. 5. ubi num. 21. dicit tales Cappellanos non posse conferri ab Episcopis, Curt. Iun. consil. 20. part. 1. Rebuff. de pacific. possessor. num. 287. nam in huiusmodi Cappellanijs non concurrunt requisita beneficii, de quibus alibi diximus, & ideo non oportet iterum hic recensere.

RESOLVT. CCCLXXV.

- 1 Nepotes non comprehenduntur sub dispositione Concilij loquentis de filiis.
- 2 Filius representat incontinentiam patris.
- 3 Filius præsumitur esse similis patri.

Nepotes An prohibeantur habere beneficia in Ecclesijs, in quibus eorum Aui habuerunt, vel habent.

1 EGO dixi in decis. Curia Archiepiscopalis Neapol. 300. part. 4. textum Concilij, de quo supra prohibentem, ne filij Clericorum possint habere beneficia in Ecclesijs, in quibus patres ministraverunt, non habere locum in nepotibus, sicque sentierunt Roias de success. ab intestat. c. 20. num. 112. Rebuff. in praxi dispensat. super defect. natal. num. 27. & meam opinionem noviter sequitur Nouarius in suo utili tractat. de elect. & variat. fori quaestione 9. num. 60. in fine sect. 3. in ultim. impress. & ita de mandato Sanctissimi D. N. Gregorij XIII. determinavit Sacra Romana Rota, ut dicit addit ad Sayr. decil. 9. de filiis presbyterorum per hæc verba.

Advertendum est circa id quod tradit Auctor de nepotibus, quod cum Illustrissimi, & Reuerendissimi Cardinales Congregationis sacri Concilij Tridentini existimaverint, tam in dicta constitutione Clementis VII. quam in Concil. Trident. sub illa prohibitione, Ne filij illegitimi beneficium paternum obtinere possint, comprehendi nepotem legitimum ex filio illegitimo respectu beneficii aucti ob ea Concilij verba longissimè, nec vlla in his terminis Rotæ decis. reperta fuisset statuerunt postea iidem Cardinales ex ordine S. D. N. Gregorij XIII. intelligere quid de hac re Rota sentiret, ubi ut notat Navar. consil. 10. in Novis decisijs fuisse in Rota duodecima die Februarii 1574. non comprehendi nepotem legitimum ex filio illegitimo, neque sub Clem. neque sub Concil. Trid. tam inspectis verbis, quam etiam inspecta mente, seu ratione tam Clem. quàm Concilij; quæ Rota decis. probari facile potest, si quidem si verba Clement. consideremus certa est illa non conuenire nepoti legitime, ut patet ibi in ipsorum resignantium filiis

ex fornicatione natis; & ibi super defectu Natalium, quæ ex dictis Sacerdotibus resignantibus geniti patiebantur, & ibi ob inordinatum spuriorum filiorum amorem; & ibi quod de cetero filij presbyterorum, ex fornicatione nati, & similiter, nec verba Concilij conueniunt, ut patet ibi, qui non ex legitimo Matrimonio nati sunt. Unde cum regula generalis sit, quod ubi verba dispositionis non conueniunt, neque dispositio ipsa conueniat, ex Bart. & Dec. in l. 4. §. Prætor ait, de damn. infect. & idem Bart. in c. 1. n. 21. de elect. & Alciat. in l. liberorum num. 6. de verb. significat. & ibidem Alex. in verb. Tertius casus est, & in dictis constitutis, solum mentio fit filiorum, non ea solum ratione, quod si filij sint, sed quia nati sunt ex fornicatione, consequens est, ut quæ de filiis illegitimis statuuntur in nepotibus legitimis locum non habeant, ex Bart. in l. fin. c. de filiis natural. qui etiam cum alijs communiter concludit conclus. 1. num. 58. de verbor. significat. nepotem legitimum ex filio illegitimo heredem de Auo institui posse, quia in eo vitium paternum, & per consequens qualitas patrem excludens cessat, ut docent Card. Paleot. de nobilit. & spuris c. 53. & Couar. in Epit. par. 2. c. 8. §. 5. n.

13. sed ne timens, aut ratio Clement. ut Concilij locum, habet in nepote natus filius representat incontinentiam patris, nepos autem non item, & filius præsumitur esse similis patri sic nepos respectu Aui, siue ergo verba, siue mentem Clementina, aut Concilij inspicimus dicendum est nepotes legitimos non excludi, cum non militet eadem ratio, & materia est odiosa, & quia si Clementina, vel Concilium nepotem legitimum excludere voluissent, nepotem etiam sicut filium nominassent; Denique huius opinionis sunt, gloss. in cap. presbyterorum, verb. filios dist. 56. & in cap. Apostolica 8. quaest. 1. Archid. ibi Goffred. in summ. n. 5. de filiis presbyterorum, Ioan. Andr. & in c. ad extirpandas titul. eodem, & Auth. ibidem Pisanell. & alij summissæ communiter in verb. illegitimus.

P R A X I S O B S E R V A T I O N V M dierum festiuorum.

Iuxta Concil. Trid. sess. 25. cap. 12. de Regular.

RESOLVT. CCCLXXVI.

- 1 Episcopus habet intentionem fundatam super obseruatione dierum festiuorum.
- 2 Non obseruans dies festos peccat mortaliter.
- 3 Orationibus vacandum est in diebus festiuis.

Quid disponat in Concil. Trid. obseruationem dierum festiuorum.

PRO introductione discutiendorum libet hic ponere formalia verba Concil. Triden. sess. 25. c. 12. de Regularib. quæ sunt ut sequitur videlicet.

Episcopus an possit sub pena excommunicationis prohibere opera feruilia diebus festiuis.

1 EPISCOPUS habet intentionem fundatam, tam de iure communi c. 1. de ferijs, quam ex forma Constitutionis sanctæ memoriæ Pij Papæ V. incipiente: cum primum Apostolatus officium §. cum vero, circa dierum festiuorum obseruationem, ut in Bullario n. 5. ubi expressè prohibetur Dominicis, & alijs diebus festiuis in honorem Dei, & B. Mariæ Virginis fieri mercatus, & huiusmodi profana negotiationes, & opera feruilia, quæ constitutio obligat inobediētes ad peccatū mortale propter verba præceptiua, & prohibitiva, Navar. in summ. c. 23. num. 52. post Felyn. in cap. nam concupiscentiam de confit. Abbas in cap. dolentes de celebrat. Missar. Doctor. in Clemēt. dudum de sepulch. & Clemēt. si Dominū, §. ideoque de reliquijs, & venera-
3 tione